

Ткач М. С., молодший науковий співробітник

Скидан В. О., кандидат сільськогосподарських наук,
старший науковий співробітник, заступник директора

Інститут рису НААН

E-mail: instofrice@gmail.com

УРОЖАЙНІСТЬ СОРТІВ РИСУ ЗАЛЕЖНО ВІД НОРМ ВИСІВУ НАСІННЯ ТА СТРОКІВ СІВБИ

Для вирощування рису як і для будь якої іншої культури, важливим елементом технології вирощування є норми висіву та строки сівби. Для нових сортів рису ці агротехнологічні прийоми вирощування потребують уточнення. Тому, метою наших досліджень було дослідити вплив норм висіву насіння та строків сівби на продуктивність сортів рису ‘Віконт’, ‘Маршал’, ‘Онтаріо’ (середньостиглі), ‘Корсар’, ‘Лазуріт’, ‘Дебют’ (ранньостиглі). У наших дослідженнях вивчали різні норми висіву (5, 7 та 9 млн. шт./га схожого насіння) та строки сівби (перший строк сівби проводили при переході середньодобової температури повітря через 10–12 °C, другий – через 10 днів після першого, третій – через 20 днів після першого) на фонах живлення: N_{0+30} ; $N_{120+30}P_{30}$.

За результатами досліджень найвищою урожайністю була на фоні живлення $N_{120+30}P_{30}$ у сортів ‘Віконт’ та ‘Лазуріт’ за норми висіву 5 млн. шт./га схожих насінин і становила 9,45 та 7,55 т/га відповідно, у сортів ‘Дебют’, ‘Онтаріо’ – за норми висіву 7 млн. шт./га схожих насінин – 6,34, 7,51 т/га відповідно, у сортів ‘Маршал’, ‘Корсар’ – за норми висіву 9 млн. шт./га схожих насінин – 7,80, 8,01 т/га відповідно. Оптимальною нормою висіву для сорту ‘Дебют’ на фоні N_{0+30} є 5 млн. шт./га схожих насінин, а на фоні $N_{120+30}P_{30}$ – 7 млн. шт./га, для сорту ‘Маршал’ на фоні N_{0+30} є 5 млн. шт./га та на фоні $N_{120+30}P_{30}$ 9 млн. шт./га схожих насінин, ‘Онтаріо’ на фоні N_{0+30} 9 млн. шт./га та на фоні $N_{120+30}P_{30}$ 7 млн. шт./га схожих насінин, для сорту ‘Віконт’ на фоні N_{0+30} 7 млн. шт./га, на фоні $N_{120+30}P_{30}$ 5 млн. шт./га схожих насінин, для сорту Корсар – 9 млн. шт./га схожих насінин на обох фонах живлення, для сорту ‘Лазуріт’ на фоні N_{0+30} 9 млн. шт./га та на фоні $N_{120+30}P_{30}$ 5 млн. шт./га схожих насінин.

За даними досліджень було встановлено, що в усіх сортів найвища урожайність була за першого строку сівби. Так, наприклад, у сорту ‘Маршал’ урожайність за першого строку сівби становила 6,78–8,57 т/га. Крім того ранній сорт ‘Дебют’ найменше реагував на строк сівби. Так, його урожайність коливалася на фоні N_{0+30} від 3,90 до 4,87 т/га, а на фоні $N_{120+30}P_{30}$ від 6,31 до 6,80 т/га. Це можна пояснити тим, що сорт ‘Дебют’ завжди встигав визріти до зниження середньо-

добових температур у фазі наливу зерна. У всіх сортів рису на фоні N_{120+30} - P_{30} найбільша урожайність була за першого строку сівби, яка становила в сорту 'Віконт' 9,95 т/га, у сорту 'Корсар' – 9,30 т/га, у сорту 'Лазуріт' – 7,81 т/га, а на фоні N_{0+30} - P_{30} у сорту 'Віконт' – 6,95 т/га, у сорту 'Корсар' – 5,83 т/га, у сорту 'Лазуріт' – 5,28 т/га.

Отже, найкращими строками сівби рису є перший строк сівби. Це можна пояснити тим, що сума активних температур дозволяє отримати дружні сходи, посіви рису формують більш стійку щільність продуктивних стебел на рівні 250–320 шт./м² з масою зерна з волоті – 3,0–3,5 г завдяки чому підвищується урожайність.

УДК 631.8

Федорович Г. Т., кандидат сільськогосподарських наук,
завідуюча відділом незрошуваного землеробства
Миколаївська ДСДС Інститут зрошуваного землеробства НААН
E-mail: miapvp@gmail.com

ПРОДУКТИВНІСТЬ ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ ЗАЛЕЖНО ВІД ВИКОРИСТАННЯ ОРГАНО-МІНЕРАЛЬНИХ ДОБРИВ В УМОВАХ ПІВДНЯ УКРАЇНИ

Збільшення виробництва зерна в Україні є ключовою проблемою. Тому важливо, щоб урожай зернових культур були стабільно високими. Урожайність і якість зерна пшениці озимої залежить від забезпечення рослин елементами мінерального живлення впродовж вегетаційного періоду. Використання добрив у поєданні зі стимуляторами росту і мікроелементами суттєво впливає на продуктивність і якість пшениці озимої.

У зв'язку з цим на землях Миколаївської ДСДС ІЗЗ НААН спільно з ТОВ «Караван» у 2013–2014 рр. був закладений польовий дослід щодо вивчення ефективності ряду препаратів у посівах пшеници озимої. Вивчалися органо-мінеральні добрива на основі гумату калію, збагачені мікроелементами із різною концентрацією NPK (Rost-forte зернові та Rost-концентрат), мікродобрива в біологічно активній формі на основі хелатів мікроелементів (Хелатин зернові), суміш амінокислот, монофосфат калію.

Грунтovий покрив дослідної ділянки представлений чорноземами південними, який за вмістом рухомих елементів характеризується середнім вмістом азоту, високим фосфором та дуже високим калієм. Облікова площа ділянок 25 м², розмір посівної ділянки (один варіант) – 0,5 га. Агротехніка – загальноприйнята для південного Степу України. Попередник – чорний пар, сорт озимої пшеници – 'Куяльник'.

Проведені дослідження показали досить високу ефективність застосування органо-мінеральних та мікродобрив під пшеницю